

GLASNIK ISTRAŽIVAČKE RADIONICE V.N.L.S.C.G. - MART 6006.G.I.S. - BROJ 8.

O RADU ISTRAŽIVAČKE RADIONICE

Draga Braćo,

Istraživačka radionica, sa posebnim nazivom "Quatuor Coronati" br.13., koja postoji pod okriljem V.N.L.S.C.G. ima pre svega za cilj duhovno delovanje i želju Braće na svim stepenovima da proniknu dublje u tajne i priviliegije Slobodnog zidarstva i težnju Braće da se usavršavaju znanja i veštine, kao i ispunjenje statutarnih odrednica po pitanju delovanja Literarnog odbora.

Da bi smo bolje shvatili rad Istraživačke radionice podeliću sa Vama neka razmišljanja u skladu sa trenutnim stanjem.

Iz Statuta V.N.L.S.C.G. ... Literarni radovi

Član 44.

Velika Loža, na osnovu redakcije Velike Kancelarije, izdaje svoj Službeni list, koji je obavezan za sve Savezne Lože i sve njihove članove, shodno čl. 10. Ustava.

Budući da se još nisu stvorili uslovi za izdavanje Službenog lista, kao određeni Starešina Istraživačke radionice pokrenuo sam publikovanje tj. cirkulaciju malog glasnika, zvanog "Mason", koji objavljuje Masonske Instrukcije koje Braća čitaju na svojim ritualnim radovima.

Sekretari Loža treba da prosleđuju Majstorske arhitektonске nacrte i radove Učenika i Pomoćnika, kao sastavne delove Arhitektonskih tabli, te takvi radovi ulaze u izbor za publikovanje u glasniku. Ovaj glasnik nije obavezan za sve Savezne Lože, ali se po odluci Velike Kancelarije i Starešina i Sekretara Loža distribuira u elektronskoj formi na sve e-mail adrese Braće. Štampanje "Mason-a" je dozvoljeno i ohrabreno kako bi Braća bez e-adresa mogla imati uvid u Masonsko zanje. "Mason" je trenutno interni list, te nije dogovorena njegova distribucija profanima.

Budući da "Mason" nije Službeni list u njemu se ne objavljaju zvanične komunikacije i aktualnosti V.N.L.S.C.G. u formama dopisa, objava, izjava i dr. Glasnik služi prvenstveno svrsi Istraživačke radionice da izučava Masonska znanja i da ih akumulira - u vidu e-publikacije i u Arhivi V.N.L.S.C.G.

Pošto je "Mason" glasnik I.R. mi zadržavamo ekskluzivno pravo da obaveštavamo

druge Savezne Lože o našem delovanju - putem kratkih izjava i izveštaja (kao što je ovaj).

Trenutno (zima 6006.g.i.s.) postoji konkretan dogovor da se pokrene Službeni list V.N.L.S.C.G. sa tradicionalnim nazivom "NEIMAR" što će biti učinjeno i ostvareno kada se uspostave sve operativne funkcije popunjavanjem članstva Istraživačke radionice.

Član 45.

U skladu sa ciljevima Velike Lože, mogu se izdavati i druge knjige sa slobodnozidarskom sadržinom, a naročito knjige koje su Ložama i njenim članovima potrebne i korisne (Rituali, Katihizisi, Trebnici i drugo).

Plan je Velike Kancelarije i Istraživačke radionice da na kraju radne godine, pred održavanje Godišnje skupštine publikuje Zbornik Masonskih Instrukcija u kojem bi bili sakupljeni svi radovi i tekstovi Braće. Ovaj Zbornik bio bi dostupan u elektronskoj formi (kao fajl ili na CD-u) i eventualno, ako okolnosti omoguće u vidu prigodne knjige.

Član 46.

Za ostvarenje tog cilja obrazuje se Literarni Odbor, koji je sastavljen od pet lica, a izabran od Saveznoga Veća iz reda njegovih članova.

Istraživačka radionica "Quatuor Coronati" praktično ima za cilj da ispuni ovaj član. Braća koja se kandiduju za članstvo u I.R."Q.C." bi na osnovu svojih znanja i sposobnosti priredili sve literarne radove za arhiviranje i publikovanje. Literarni odbor će biti izabran od strane Saveznog veća.

Član 47.

Literarni Odbor se brine da Biblioteka Velike Lože bude snabdevena svim važnjim slobodnozidarskim delima i časopisima u svetu. U tom cilju Velika Loža unosi u svoj godišnji predračun i potrebne pozajmice, dok eventualne nabavke s istim ciljem vrši Veliki Skretar.

Budući da je po tradiciji I.R."Q.C." zadužena za skupljanje Masonske literature, tekstova i publikacija koji se odnose na Slobodno Zidarstvo Literarni Odbor će se angažovati da u svrhu opremanja Biblioteke V.N.L.S.C.G. pribavi knjige koje se direktno i indirektno odnose na Masoneriju. U to spadaju knjige koje su objavila Braća, knjige koje su objavili istoričari, sociolozi i drugi spoljni istraživači (novinari i sl.), kao i knjige koje su direktno anti-masonske sadrzine.

Spisak literature je sastavni deo ovog teksta. Spisak će biti ažuriran po potrebi svake godine spram praćenja izdavačkih aktivnosti.

U cilju pribavljanja literature Literarni odbor će sačiniti predračun ili će se u dogovoru sa Velikom Kancelarijom odrediti minimalni procenat koji bi se odvajao od prihoda Velike blagajne.

Član 48.

Literarni Odbor prati i profanu literaturu, a naročito javnu štampu. O svakom povoljnom ili nepovoljnem pisanju, on izveštava Savezno Veće svojim mišljenjem i predlogom o tome šta bi trebalo preduzeti.

U proteklih nekoliko godina u štampi su se pojavljivale knjige, tekstovi i feljtoni koji su se neposredno ili posredno bavili Masonerijom - ne ulazeći u informisanost ili dobronamernost objavljenih tekstova. U cilju sakupljanja svih relevantnih materijala i do sada je vršeno sakupljanje za izvesne privatne arhive i biblioteke.

Aktivnost I.R."Q.C." će obuhvatiti sakupljanje i arhiviranje svih tekstova i materijala (originala i fotokopija) koji se publikuju od strane javnih glasila (a sve u saradnji sa Saveznim Ložama).

Član 49.

Literarni Odbor pazi da niko od članova Saveznih Loža ništa ne štampa o slobodnom zidarstvu bez prethodnoga odobrenja Velike Lože.

Budući da se u članstvo Istraživačke radionice pozivaju sva Braća koja imaju literarnih i spisateljskih afiniteta, sam L.O. će delovati u smislu konsultativnog (eventualno redaktorskog i lektorskog) tela, čime bi se omogućilo praćenje izdavačkih aktivnosti.

L.O. će o svojim aktivnostima izveštavati Veliku kancelariju (i po potrebi sve Savezne Lože).

Član 50.

Izdanja poverljive masonske sadržine mogu da potiču samo od Velike Lože. Ona se smatraju rukopisnim izdanjima koja su isključivo namenjena slobodnim zidarima, i to onoga stepena na koji se dotično izdanje odnosi.

U slučaju smrti Brata kod koga se takvo izdanje nalazi, dužnost je njegove porodice da to izdanje vrati Velikoj Loži. Zato Velika Loža ili pojedine Savezne Lože uzimaju pisanu izjavu od Brata kome se takvo izdanje daje, s obavezom da njegova porodica odmah i bezuslovno, čim nastupi njegova smrt, vrati Velikoj Loži ne samo to izdanje, već i svaku drugu knjigu ili uopšte stvar sa slobodnozidarskim značenjem.

Niti I.R."Q.C." kao ni L.O. nemaju pravo da upravljaju zvaničnim dokumentima V.N.L.S.C.G. u smislu publikovanja. Nadležnost I.R. se svodi prvenstveno na sakupljačku delatnost, istraživački i spisateljski rad i prenos i očuvanje Masonskog znanja.

Zvaničnu i internu Masonsku dokumentaciju arhivira Veliki sekretar u okviru Velike kancelarije, a članovi I.R. mogu po pozivu priteći u pomoć - sve prema potrebama i iskazanoj saradnji.

Član 51.

Opšta osnovna načela o slobodnom zidarstvu, njegovom cilju i njegovoj istoriji, kao i pojedina predavanja u Ložama, mogu se stavljati na uvid javnosti samo sa znanjem i odobrenjem dotične Savezne Lože, i kad to nije štetno po slobodno zidarstvo uopšte.

To važi i za sve publikacije u Službenom listu Velike Lože, o čemu Veliki Sekretar vodi brigu i snosi odgovornost.

I.R."Q.C." će se u domenu publikovanja knjiga i tekstova o Masoneriji usaglašavati sa Odlukama Upravnog Veća (Velikog Majstora, Velikog Kancelara i Velikog Sekretara), a sve u skladu sa Ustavom i Statutom i drugim Domaćim uredbama V.N.L.S.C.G.

Odlukom Saveznog veća donetom 6005.g.i.s. određeno je kako i na koji način se vrši istupanje u javnosti od strane Slobodnozidarskog Bratstva.

Član 52.

Od svih publikacija koje potiču od Saveznih Loža ili od njihovih članova, po tri primerka se predaju Biblioteci Savezne Lože.

Poslugom knjiga iz ove Biblioteke mogu da se koriste svi članovi Saveznih Loža, po odobrenju Velikog Sekretara, koji je prema čl. 12 Ustava i odgovoran za poslužu.

I.R. se prvenstveno angažuje u cilju pravljenja, upotpunjavanja i održavanja Biblioteke Velike Lože, a za uređivanje privatne biblioteke se eventualno može naknadno iskazati potreba.

Pozivaju se Braća iz Saveznih Loža koja poseduju masonsку literaturu, svoje arhive masonske materijala, da dostave spiskove (sa kratkim opisom sadržaja) knjiga i publikacija, te da ih učine dostupnim za kopiranje i korišćenje preko Biblioteke V.N.L.S.C.G. Dostavljeni spiskovi će biti ažurirani od strane Literarnog odbora, te će prema potrebi putem usmenih dogovora biti ostvareno arhiviranje potrebnih knjiga i materijala.

Budući da ovaj kratki pregled nije zvanični dokument želim da pozovem svu zainteresovanu Braću - Majstore Masone koji imaju afiniteta za literarni, istraživački i arhivarski rad da se odazovu i učestvuju u delovanju Istraživačke radionice.

Članstvo u I.R. je "paralelno" sa članstvom u matičnoj Loži (što podrazumeva da neće postojati udvajanja funkcija starešinstava, niti delegiranje za Skupštinu i Savezna veća). Istraživačka radionica će nakon rituala unošenja Svetla (planirano za mart-april 6006.g.i.s.) organizovati svoje aktivnosti u formi Majstorskih konferencijskih sastanaka, koje bi se održavale 2-4 puta godišnje.

Br.S.Š. M.K.U.
Č.St.L.'s. "Quatuor Coronati" br.13.

SPISAK SLOBODNOZIDARSKE LITERATURE

- "Masonska put ka Svetlosti", VNLJ
"Slobodno zidarstvo", Minijaturna biblioteka knjižare "Slavija"
"Značenje Slobodnog Zidarstva", Wilmshurst, Nenad Petrović
"Slobodno Zidarstvo, njegov cilj i principi, njegova prošlost, sadašnjost i budućnost", Stojković Sreten, Edicija Ivanjski venac
"Tajne Areopaga", Edicija Ivanjski Venac
"Izgubljeni ključevi Slobodnog Zidarstva ili Tajna Hirama Abifa", Palmer Hol Henri
"Masonske legende" Levi Elifas,
"Rođeni u krvi", Robinson Džon
"Rečnik masona", Troizi Luidji
"Čutljivo Bratstvo", Holtrof Jirgen
"Masoni", Dirvil Anri
"Policijeske arhive 1945-1957.", priredio Zoran Petrov
"Zidarske sveske", Kolo I, knjiga I, Novak Viktor, Autobiografija
"Susret srpskih masona i Milana Nedića", Zidarske sveske, Kolo I, knjiga II, Paljic Vojislav
"Zavera za dobro", Zidarske sveske, Kolo I, Knjiga III, Holtrof Jirgen
"Loža Banat Pančevo", Zidarske sveske II kolo, knjiga I, privatno izdanje
"Žene među masonima", Miler Sjekloča dr Irena
"Ženska masonerija", Miler Sjekloča dr Irena
"Smisao masonstva", Mužić Ivan
"Masonstvo u Hrvata", Mužić Ivan
"Tajna društva", Mekenzi Norman
"Tajna društva", Hutin Serz
"Arhitektonska tabla 6004.", Edicija Ivanjski venac
"Tajni rituali O.T.O.-a", Frensis King
"Hiramov ključ", Kristofer Najt i Robert Lomas
"Masonska red", Anri Tor Nuges
"Masonska ideja", Anri Tor Nuges
"Pod šestokrakom zvezdom", Georgije Pavlović
"Slobodni Zidari", Džasper Ridli
"Nastanak Masonerije", Žolt Lazar
"Hram i Loža", Majkl Bejdžent i Ričard Li
"Rečnik Slobodnog Zidarstva", Danijel Ligu
"Masoni u Jugoslaviji", Zoran Nenezić
"Masonska Tajna", Nenad Bajić
"Rituali na Prvom Stepenu sa Tumačenjima", Dragan Jaćimović i Miomir Đukić
"Fiat LVX", Slobodan Škrbić

SIMBOLIKA I ZNAČENJE PLAVOG

Svetlost kao energija koja dolazi sa Istoka svakim novim rađanjem nam omogućava da jasno odredimo različite druge inicirane izvore energija koje označavamo kao boju nečega. Svaka boja je energetski predstavljena odgovarajućom talasnom dužinom, a plava boja ima talasnu dužinu od oko 475 nm.

Simbolika i značenje boja je veoma kompleksno i dozvoljava različite interpretacije što zavisi od ljudi, epohe i mesta. Na masonsko poimanje tog problema uticali su Pitagora, Platon, kabalizam, templari, hermetizam, neoplatonizam, rozenkrojerizam i arapski okultizam, koji se zasniva na duhovnom blagu drevnog Egipta.

Pošto se plavo nalazi u sredini spektra koji predstavlja jednostavno širenje svetlosti, plava deluje kao idealan medijator između suprotnih sila kao što su crno i belo. Zbog toga je plavo boja mira. Prema Jungu plavo je najhladnija od svih boja i zato u mnogim tradicijama označava duhovnost i

intelektualnost, za razliku od kontrastne crvene boje koja predstavlja emocije.

Smirena boja morskog plavetnila i nebeskih dubina može da obnovi unutrašnji mir, pošto je plavim definisana i horizontalnost i vertikalnost. Plavo definiše svemir i nedokučivu dubinu prostora kojim dominira čisti duh inicijacije. Biblija navodi da je plava boja upotrebljena za ukrašavanje tabernakla, primarnog modela Solomonovog hrama. U antičko vreme većina uzvišenih zakletvi polagala se na plavim oltarima.

Egipatski bogovi su bili ukrašeni raznim bojama sem Knefa (Nefa), boga koji je putovao podzemljem, gde je stvarana materija i gde se odvijao proces rođenja i ponovnog rođenja. On je uvek bio oslikan plavom bojom, jer je za Egipćane to bila boja istine. Na hijeroglifima je često prikazivano da egipatske boginje Izis i Nut imaju kožu ili odeću plave boje. Vrhovni sveštenik u jerusalimskom Hramu je imao odeždu plave boje. Devica Marija je prikazivana u plavom ogrtaču, a i Isus je podučavao u plavoj odeći.

Slično je prikazivan i skandinavski bog Odin. U staroj indijskoj mitologiji koža Višne i jedne od njegovih reinkarnacija Rame su bojene plavom bojom što je simbolisalo njihovu nebesku veličinu i dubinu. U Evropi plava boja cveta je ukazivala na veliku aspiraciju duha. U Francuskoj je plava boja vezivana za kraljevsku porodicu, jer je ta boja bila božanskog porekla. Zbog toga se govorilo da kraljevska porodica ima božanske – «plave» krvi. I dan-danas se za aristokrate kaže da imaju plavu krv.

U astrologiji plavo se poistovećuje sa vazduhom i Jupiterom, koji simboliše slobodu, inspiraciju, spiritualnost, mir, pravdu, moral i intelektualnu snagu - sve ono što karakteriše slobodne zidare i što oni zahtevaju. Plavo je i boja istine, tajnosti, čistote, poštenja, pravde i odanosti.

Dragom kamenju plave boje se pridaje posebna važnost. Tako, naprimjer, za tirkiz se kaže da je to kamen života, za plavi topaz da je simbol sunca i snage, za lapis lazuli se veruje da pomaže u meditaciji i da je sveti kamen sa kojim treba sahranjivati mrtve, jer on može da ih zaštiti i

odvede u zagrobni život, za safir da je simbol poštenja, mira, istine i da je kamen raja, itd. Kolor terapija (hromoterapija) koristi plavu boju za opuštanje i smirivanje, jer talasna dužina te boje utiče na mozak da stvara posebne materije koje deluju umirujuće. Interesantno je da u prirodi u principu ne postoji hrana plave boje i zbog toga plava boja deluje na apetit negativno.

U mnogim narodnim tradicijama plava ima različita značenja: za Jevreje to je boja perfekcije, za Druide to je boja mudrosti, za Vavilonce i Egipćane sveta boja, za Kineze boja božanstva, a za rane hrišćane znak besmrtnosti. I zato nije bez razloga uzeto da Plava Loža i Plava Masonerija budu oznake za Simboličku Ložu i Simboličku Masoneriju.

Plavo je univerzalni simbol masonskog prijateljstva i dobronamernosti i ono nas podseća da se ništa ne dešava slučajno u masonskom Hramu i da je put ka Velikom Saznanju popločan tajnama tipičnim za simbolizam inicijacije.

Br. Z.B.
M.K.U. L. "Nemanja" Niš

NOVE UJEDINJENE VELIKE LOŽE EVROPE

Jedna nova masonska organizacija je rođena u Parizu u Francuskoj na dan 18. juna 2000. godine. Nazvana je Ujedinjene Velike Lože Evrope, a pokrenuta je ugovorom o ujedinjenju koju su potpisale tri Velike Lože, i to: Velika Loža Francuske, Velika Loža Tradicionalna i simbolička Opera (GLTSO; jedno od manjih Francuskih masonske tela), i Velika Nacionalna Loža Jugoslavije.

Ova organizacija je formirana kako bi omogućila svim Evropskim Velikim Ložama koje "rade regularno" da ostvare međusobnu komunikaciju, razmenu ideja, poseta i da govore jednoglasno kao federacija Velikih Loža. (Ovaj autor napominje da postoje velike razlike mišljenja u masonskom svetu u pogledu toga šta jednu Veliku Ložu čini "regularnom" u očima neke druge Velike Lože.) Ideja je potekla skoro dve godine ranije u Velikoj Loži Francuske kao

projekat za stvaranje Ujedinjenih Velikih Loža Francuske. U Francuskoj postoji trenutno nekih 11 Velikih Loža, i mnoge od njih, iako se ne smatraju "regularnim" po standardima SAD-a, imaju jedinstvene ciljeve i namere. Ujedinjene Velike Lože Evrope su napravljene u Velikoj Kapeli Velike Lože Francuske tokom zatvaranja njene Godišnje Skupštine juna 2000-te godine. Pored tri organizatorske Velike Lože, bilo je prisutno 22 delegata iz stranih Velikih Loža kao svedoci osnivanja nove federacije. Jedna od odlika te novoformirane grupe jeste da je ona otvorena samo za "Velike Lože koje rade regularno". U Evropskoj masoneriji, to generalno znači za one Velike Lože koje se pridržavaju principa Andersonove Konstitucije, ili, Starih Dužnosti; odnosno, koje priznaju postojanje Boga, zahtevaju Knjigu Svetog Zakona na oltaru, zabranjuju religijske i političke rasprave, primaju samo muškarce u članstvo, i sprovode jurisdikciju nad tri Simbolička Stepena Masonerije.

Nijedna od tri osnivačke Velike Lože nije trenutno priznata ni od jedne Velike Lože SAD-a (pa, tako, ni Južne Jurisdikcije), i stoga je verovatno da će kreiranje ove nove grupe na početku biti odbačeno od strane Američke Masonske jurisdikcije. U stvari, formalno priznavanje Saveza može biti problem koji je bliži kući. Ujedinjena Velika Loža Engleske (UGLE) je odmah izdala upozorenje protiv onoga što je ona nazvala nova "Evropska Velika Loža" u pismu svojim konstitutivnim Ložama i Velikim Ložama u prijateljstvu sa Engleskom, na osnovu toga što nijedna od članica osnivača organizacije nije priznata. UGLE, koja istorijski zauzima konzervativan stav u ovim stvarima, izražava zabrinutost zbog stvaranja bilo kog Velikog Tela koje bi možda moglo uticati na tradicionalnu jurisdikciju Velikih Loža.

Međutim, misija Ujedinjenih Velikih Loža Evrope nije da postanu Velika Loža sama po себи. One žele da zauzmu univerzalniji pristup ideji masonskega prijateljstva i bratstva. One predviđaju snagu u jedinstvu. Postoji nada da bi ujedinjavanje svih evropskih Velikih Loža moglo doprineti sadašnjem uzlaznom trendu ka političkoj unifikaciji Evrope. Takođe može poslužiti kao vodič za olakšavanje univerzalnijeg razumevanja Masonerije i Masonskih tradicija Velike Lože kao na primer, regularnosti, koje je bilo tvrdoglavog pitanje dobar deo prošlog veka.

Problem je u tome što ne postoji univerzalna definicija regularnosti. Iako članice osnivače novog "Saveza" većina Velikih Loža sada

smatra neregularnim, većina Velikih Loža zatupljenih na ceremoniji, naročito Velike Lože iz Latinske Amerike, jesu priznate od američkih Velikih Loža. Tu su uključene veoma velike jurisdikcije poput onih u Brazilu i Argentini, kao i manje u Meksiku i Urugvaju. A masonska priznanje može biti prolazna stvar. U većini mesta u svetu, masonska regularnost je stvar izbora Velike Lože, gde se mnoge Velike Lože stavljaju i skidaju sa spiska dotočnog entiteta na prilično redovnoj osnovi. Na primer, Velika Loža Francuske je druga po veličini masonska Velika Loža u Francuskoj (odmah iza Velikog Orijenta Francuske) i najbrže rastuća Velika Loža na toj teritoriji, a ipak nije trenutno priznata od strane američkih Velikih Loža. Međutim, u proteklih 100 godina, više od polovine Velikih Loža u SAD-u su priznавale tu ložu (vidi Heredom, Vol. 5, str. 221-244 za spisak tih jurisdikcija i odličnu raspravu o izazovima definisanja regularnosti Velike Lože). Trenutno, Velika Nacionalna Loža Francuske (treća po veličini u Francuskoj) jeste jedina Francuska Velika Loža koja je priznata u Americi.

Ujedinjene Velike Lože Evrope će se, prema tome, verovatno suočiti sa teškim izazovima u svom cilju uspešnog ujedinjavanja mnogih Velikih Loža na Evropskom kontinentu. Biće mnogo oklevanja kod potencijalnih članova da se vežu za jedno novoorganizovano masonska telo sve dok glavni igrači Evropske masonerije ne pokažu svoju podršku pridružujući se tom savezu. A nekoliko "main line" Velikih Loža mogu naneti mnogo štete novom masonskom telu u njegovim pokušajima da artikuliše svoju misiju.

Ipak, zaista ima nešto što treba reći o idealu iza ovog novog ujedinjenja. Velikim Ložama je potreban forum radi bolje komunikacije. Ima više snage u Masoneriji kada ima ujedinjen lik; i, u jednom globalnom društvu, stare, plitke ideje o isključivoj teritorijalnoj jurisdikciji i preusko definisane formule o Masonskoj Regularnosti mogle bi svakako upotrebiti jednu šиру studiju i univerzalnije pročišćenje.

Novoosnovane Ujedinjene Velike Lože Evrope mogu postati katalizator koji će voditi Masoneriju kao jedno globalnije društvo ka razvijanju boljeg razumevanja istinske "univerzalnosti Slobodnog zidarstva". Ako je to njihov cilj, onda bi verovatno svi masonski lideri trebali da im daju šansu za rad.

Autor: Robert G. Davis, 33° (urednik časopisa "The Plumbline" Istraživačkog Društva Škotskog Obreda [Objavljeno u časopisu "The Plumbline" /Visak/, vol 8, nr 2, leto 2000.]

Preveo: Br.M.M. M.K.U., Č.St. L. "Bratstvo" Šabac

